

Cooperació al desenvolupament

Projectes de Cooperació i Sensibilització 2019-2022
Entrevistes a Leonard Barrios i Lamine Souane



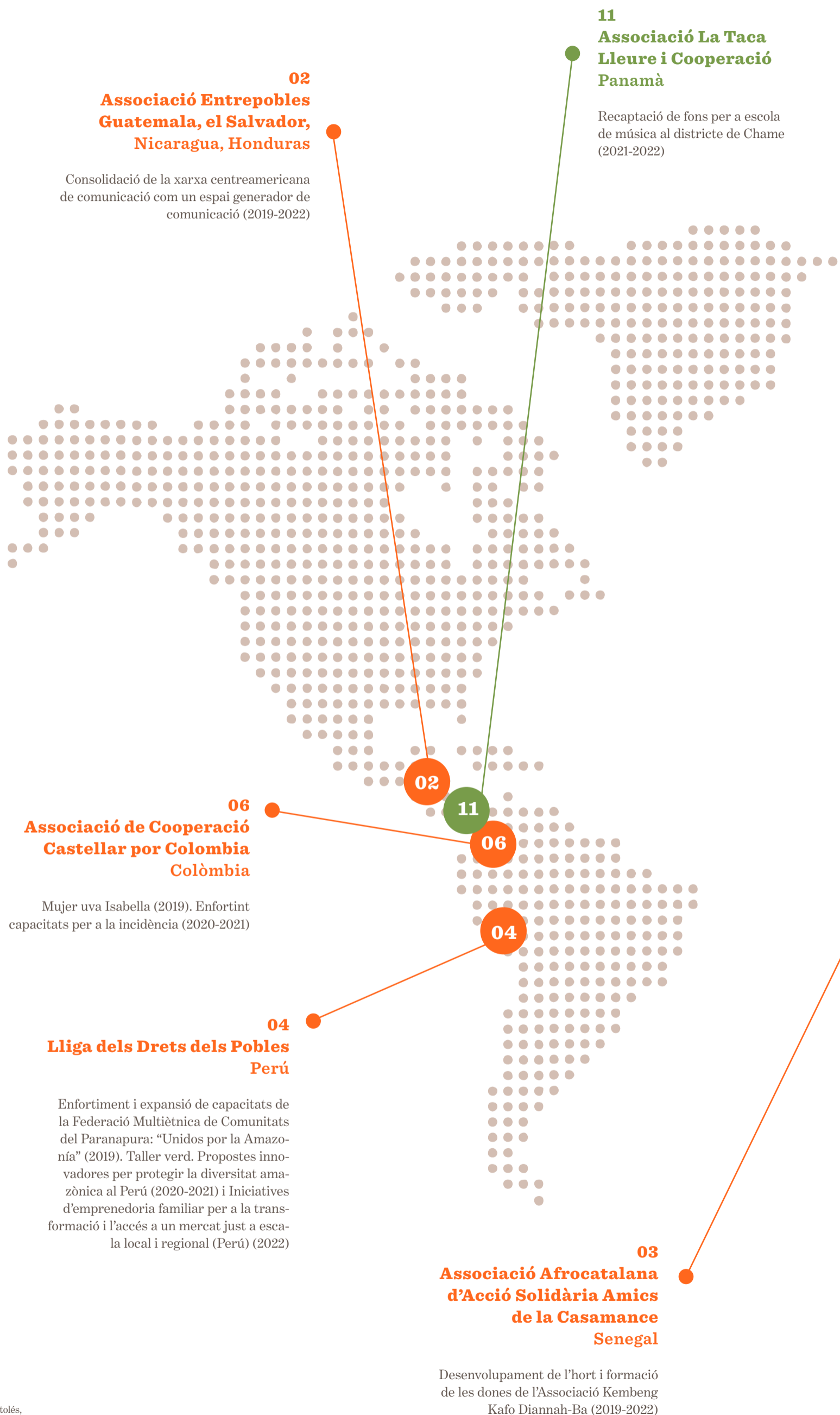
PRESENTACIÓ

En aquest monogràfic us presentem un resum de les accions de cooperació al desenvolupament i de sensibilització que s'han tirat endavant els darrers quatre anys amb el suport de l'Ajuntament de Castellar del Vallès. Des de la Regidoria de Cooperació i Nova Ciutadania volem agrair la tasca que fan les ONGs que participen en el Consell de Cooperació i que presenten projectes per a la cooperació al desenvolupament per tal d'obtenir finançament municipal. En el context actual, la cooperació internacional és i continua sent imprescindible a l'hora de reduir les desigualtats entre països i d'aconseguir un món més just globalment i en què es respectin els drets humans. Per això, és fonamental que es doni suport a programes de cooperació i sensibilització que apostin per la igualtat de gènere, la lluita contra l'emergència climàtica, el refugi de persones que fugen de les guerres o la capacitat per a l'accés a l'educació i la salut, entre d'altres.

El resum dels diferents projectes que veureu a continuació es completa amb dues entrevistes: una a Leonard Barrios, representant històric del Consell de Cooperació que ens aporta l'expertesa sobre com ha evolucionat la cooperació al desenvolupament i quins són els reptes de futur; i una altra a Lamine Souane, que ens dona una visió des de la perspectiva d'una persona que impulsa des d'aquí projectes de cooperació adreçats al seu país d'origen i que també lluita pels drets dels immigrants. Tots dos ajuden a comprendre la necessitat de la cooperació per garantir drets que són universals.

Segurament ens queda molt camí per recórrer, però també és cert que no partim de zero i que hi ha molta feina que s'ha fet que és important que es visibilitzi.

Àngela Bailén
Regidora de Cooperació i
Nova Ciutadania





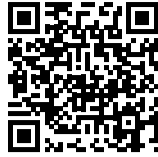
PROJECTES DE COOPERACIÓ 2019-2022 ●

PROJECTES DE SENSIBILITZACIÓ 2019-2022 ●

Leonard Barrios

Representant del Consell
de Cooperació i membre
d'Entrepobles





“L’objectiu de la cooperació al desenvolupament és disminuir la desigualtat entre països rics i pobres”

Lleonard Barrios és el representant més antic en actiu del Consell Municipal de Cooperació. Hi és present des de la seva creació, fa més de vint anys. Ha estat testimoni de l'evolució en positiu dels projectes de les ONGs que es financen a Castellar. Però també de les retalles en el finançament generalitzat al conjunt de Catalunya. Defensa que es pugui arribar a destinar a cooperació, com a mínim, el famós 0,7% que l'ONU va establir als anys 70 per tal d'aconseguir un món més igualitari, més just i amb menys conflictes.

Fa molts anys que estàs vinculat a l'ONG Entrepobles. Què és el que et va portar personalment a fer cooperació?

Jo era membre d'Entrepobles i també del Col·lectiu per la Pau i la Solidaritat, una entitat que feia actes de conscienciació a Castellar. L'any 2000 aproximadament es va crear una regidoria que es dedicava a projectes de cooperació, amb la Pilar Llaquet al capdavant. Es va crear un petit grup de persones i es van començar a presentar projectes que valoràvem des del Consell de Cooperació. Ràpidament ens vam adonar que era necessària una avaluació externa i l'Ajuntament va encarregar-la. Vam seguir les directrius del Fons Català de Cooperació per avaluar els projectes i avui en dia aquesta tasca s'ha professionalitzat.

Estem parlant d'una trajectòria de més de 20 anys de cooperació a Castellar. Com creus que ha evolucionat la cooperació al desenvolupament a la nostra vila?

El que es pot veure és que els projectes que es presenten ara tenen una qualitat molt superior que fa vint anys. Això implica que es duguin a terme d'una manera més adequada. Hi ha moltes organitzacions que abans tenien problemes per presentar projectes correctament i avui en dia ho fan amb una qualitat elevada. Això és una gran fita que s'ha aconseguit. El problema és el finançament que hi ha, que sempre és poc.

El finançament ha anat a menys?

Als anys 70 l'ONU va establir que per aconseguir disminuir les desigualtats els països rics haurien d'aportar el 0,7% del seu producte interior brut a cooperació. Catalunya va arribar a un màxim del 0,45% l'any 2010. Amb les retallades dels governs d'Artur Mas aquest percentatge va caure al 0,08% el 2014, i avui estem en un 0,2% a Catalunya, per sota de la mitjana espanyola, que és del 0,25%. Per tenir una idea, Catalunya inverteix 7,3 euros per habitant en cooperació; Extremadura més de 12 euros; València més de 13 euros, i Euskadi, 23 euros per habitant. Per tant, ens queda molt camí per arribar al 0,7% que recomana l'ONU.

Creus que hi ha un discurs hegemònic, sobretot a l'extrema dreta, en contra de l'ajuda als països en vies de desenvolupament o dels immigrants que arriben aquí? Això pot tenir a veure amb la inversió que es fa en cooperació?

No sé si té a veure amb la inversió, però sí que és evident que és una idea que cala en molts discursos que no considerariem d'extrema dreta, sobretot en moments de crisi econòmiques. Quan parlem de “nosaltres i ells” o de “primer els d'aquí”, quan establim aquestes fronteres, és obvi que de forma subtil estem adoptant una part d'aquest discurs. Vull dir que no només és present a l'extrema dreta, sinó a moltes altres capes dels discursos polítics d'avui en dia. És evident que aquest discurs està penetrant tot i que és fals, perquè és obvi que si nosaltres no invertim en cooperació les onades migratòries seguiran venint. El problema no és en aquest 0,7% sinó en les polítiques econòmiques que hi ha.

Les polítiques de cooperació i les d'immigració estan estretament lligades?

On hi ha un vincle evident és entre els interessos econòmics de les grans empreses i les onades migratòries. No tant amb les polítiques de cooperació, que òbviament sempre afavoriran que la gent segueixi al seu territori si tenen oportunitats per poder viure-hi tranquil·lament. Moltes vegades parlem de cooperació de coses que realment no són cooperació. Els estats i les seves empreses van a un país i aposten per posar-hi una refinaria, per extreure cru... Moltes vegades la riquesa del país no es queda allà i es genera pobresa, sistemes de treball gairebé d'esclavatge i falta d'oportunitats. I per això es produeixen les onades migratòries. I a part hi ha les guerres. Un exemple clar és el d'Ian Taylor, conseller de Vitol, l'empresa més important del món que comercia amb cru. Aquest senyor, quan hi va haver l'aixecament popular contra Gaddafi, es va reunir amb els rebels de Bengasi per subministrar-los gasoil. Aquest viatge el va fer sota la vigilància de drons de l'OTAN. Després ja sabem que Líbia ha estat una de les rutes per on han passat les onades migratòries i que molta gent del país ha hagut de marxar-ne. Per tant, els interessos econòmics d'Occident sí que estan directament lligats a les onades migratòries. Els catalans marxaven del camp per anar a les indústries tèxtils. Quanta gent va venir del camp a treballar a la indústria tèxtil de Sabadell? Quants espanyols van marxar a Europa després de la Guerra Civil espanyola? És el que fa la gent. Si al teu país hi ha oportunitats, no hi ha emigració. I la cooperació hi pot ajudar.

Quins són els temes més candents quan es fan projectes de cooperació al desenvolupament? Els refugiats per guerres, el canvi climàtic i els drets de les dones...?

La cooperació a través d'ONG es fa sempre entre una part d'aquí i una part d'allà que anomenem la contrapart local. És a dir, sempre hi ha dues organitzacions i els projectes responen exclusivament a les necessitats de les d'allà. S'intenta que la població s'organitzi en els seus països d'origen per aconseguir una vida millor. I òbviament, la població més pobra és la que està patint més, per exemple, els efectes del canvi climàtic. Un dels ítems que es considera a l'hora d'avaluar els projectes és si són mediamentalment sostenibles. Un altre ítem que es considera és l'empoderament de les dones. Molts projectes són liderats per dones perquè sens dubte acaben sortint millor que no pas si els fan només homes. El component d'una visió feminista sempre s'ha tingut en compte. Quan hi va haver la revolució sandinista a Nicaragua, per exemple, es va fundar la casa materna de Matagalpa. Moltes dones que eren al camp morien perquè no tenien cap tipus d'assistència. Es va crear un nucli que encara funciona on les dones poden anar abans del part. Tenen allà el fill, s'hi estan uns dies i poden tornar a casa seva en condicions d'higiene i salut òptimes. Per tant, aquest component de suport a les dones o contra el canvi climàtic és present en els projectes.

Amb els projectes de cooperació s'aconsegueix respectar el principi de no-ingerència, és a dir, que no s'hi estigui intervenint d'una manera paternalista?

El fet que els projectes responguin a les necessitats que ens indiquen les contraparts locals ja demostra que no hi ha una visió paternalista. Sí que hi poden haver projectes que tinguin una vessant d'aquest tipus, més ideològica o religiosa. Però en general, els projectes que es presenten no la tenen, no es fan des del punt de vista del que nosaltres creiem que s'ha de fer, sinó segons el que ells creuen que s'ha de fer. Després, el projecte, òbviament, ha de ser coherent i amb això ajuden les dues parts.

Explica una mica la feina que feu a Entrepobles, com funciona la cooperació i quins projectes tireu endavant.

Entrepobles té en l'actualitat uns vint projectes en marxa, entre Centreamèrica, el Perú i l'Equador. Un d'ells és el que subvenciona l'Ajuntament de Castellar, que consisteix en la creació d'una xarxa de comunicació entre Hondures, Guatemala, el Salvador i Nicaragua. La contrapart que coordina tot això és molt potent i fiable. Es tracta de la Fundació La Lucièrna, que és a Nicaragua, i que ha col·laborat amb moltes institucions catalanes, espanyoles i europees. En el projecte treballen a més una vintena d'associacions. En aquests països, la comunicació és gairebé només l'oficial i la problemàtica de moltes poblacions no queda reflectida en els mitjans. Per això s'ha creat un sistema organitzatiu que permet la creació

de material audiovisual o que des d'una ràdio es coordinin les informacions i s'enforceixi el teixit associatiu que existeix.

Què destacades de les ONG que tenim a Castellar i dels projectes que tiren endavant?

Jo crec que algunes ja tenien experiència i d'altres no tant, però a poc a poc s'han anat adaptant a uns estàndards de qualitat. Hi ha una diversitat gran de projectes a Castellar. N'hi ha que es fan a l'Àfrica, on el teixit associatiu no és tan potent com per exemple a Amèrica Llatina, i per tant de vegades es fa més complicat obtenir resultats o factures. En canvi, a Amèrica Llatina aquesta estructura ja està més establerta i, per tant, és més fàcil de treballar-hi. No podem dir que tots els projectes siguin iguals, però sí que és veritat que en tots ells hi ha un increment de la qualitat. L'objectiu és que es puguin acabar duent a terme sense un ajut extern. Òbviament, és més difícil que els projectes de cooperació relacionats amb sanitat o educació siguin autosostenibles, encara que també s'aconsegueixen resultats. Per exemple, hi ha projectes a la selva amazònica on el que s'intenta és capacitar gent d'allà per detectar problemes de salut i estalviar que s'hagin de fer molts quilòmetres a través del riu fins a arribar a un metge. A Eséka, l'escola de sordmuts del Camerun també ha aconseguit amb molta feina i finançament que s'ajudi un col·lectiu que estava abandonat.

Quins són els reptes que ens podríem plantejar des dels municipis en matèria de cooperació?

El repte principal és aconseguir un finançament més elevat per a la cooperació al desenvolupament, que permeti generar teixit associatiu perquè la societat s'organitzi i pugui defensar els seus drets. I això requereix un increment de la dotació econòmica. Castellar està per sobre del 0,5% català, però és obvi que tampoc arriba al 0,7%. El Govern espanyol va aprovar per llei que el 2030 totes les administracions han de dedicar un 0,7% a cooperació. Per tant, aquesta és la lluita principal i esperem que no ens calguin de nou unes acampades a la Diagonal com les que hi va haver als anys 90 pel 0,7%. Destinar el 0,7% a cooperació al desenvolupament és una qüestió política que ja hauria d'estar tançada. Alguns països nòrdics hi inverteixen un percentatge més alt perquè en tenen més consciència.

Com es pot incentivar la societat, cada vegada més individualista, perquè es preocupi més per

aquests temes i es vulgui sumar a la tasca de les ONGs?

És veritat que les ONGs tenen poca gent militant. Estem potser més per l'Instagram o pel TikTok que no pas per coses que realment poden ser útils. Però també hi ha gent jove que s'afegeix i entra a aquestes organitzacions. Hi ha escoles de Castellar que cada any fan col·lectes de diners, que fan sensibilització entre els alumnes i familiars o que fins i tot han participat de projectes de cooperació. També s'ha donat el cas de gent que ha fet un viatge, per exemple, al Nepal, i han vist els desastres de terratrèmols o de grans allaus. I han organitzat un grup de treball, presenten projectes, etcètera. És a dir, que la gent quan viatja i veu la situació aconsegueix establir determinats vincles i és capaç de portar idees aquí per fer projectes. A part dels immigrants que han vingut i que també estan en contacte amb la realitat del país on van néixer, com és el cas de Castellar por Colombia, per exemple.

Si haguéssim de dir en una frase quina és la finalitat de la cooperació, quina seria?

S'ha d'aconseguir un món en el qual les desigualtats no siguin tan grans. L'any 1900, el 10 per cent més ric a Europa tenia el 50 per cent de la renda i el 50 per cent més pobre en tenia el 15 per cent. És a dir, hi havia uns 35 punts de diferència. De l'any 1900 a l'any 1980 aquesta diferència va disminuir a cinc punts bàsicament perquè després de la Segona Guerra Mundial els impostos als més rics van augmentar. Imaginem ara que algú plantegés un impost del 70% a aquells beneficis extraordinaris que estan tenint les empreses elèctriques o de gas. A mesura que els impostos als més rics pujaven, augmentava el creixement econòmic i disminuïen les desigualtats. Els anys vuitanta van arribar al poder Ronald Reagan i Margaret Thatcher i va canviar el sistema econòmic, molt més liberal. Es va produir una disminució a la meitat dels impostos dels més rics, amb la qual cosa el creixement ha disminuït també a la meitat. La diferència de renda entre el 10 per cent més ric i el 50 per cent més pobre ha augmentat fins als 15 punts de diferència. És evident que els discursos de l'extrema dreta són els que generen més efecte, perquè són senzills i tothom troba un enemic molt fàcilment. Però si disminuïm les desigualtats podrem aconseguir una societat més igualitària, més justa i amb menys conflictes, la qual cosa redunda en el fet que la gent visqui millor.

A professional portrait of Lamine Souane, a Black man with short hair and a slight smile, wearing a dark blue suit jacket, a white shirt, and a dark blue patterned tie. He is standing against a dark background. The text is overlaid on the bottom right of the image.

Lamine Souane

Representant del Consell
de Cooperació i membre
de l'Assoc. Afrocatalana
Amics de la Casamance



Lamine Soune va arribar en pastera a l'Estat espanyol l'any 2006. Tres mesos després d'arribar a Catalunya ja va fundar l'ONG Diannah-Ba per ajudar la gent del seu poble. El 2011, ja establert a Castellar, va fundar l'Associació Afrocatalana Amics de la Casamance, des d'on ha impulsat diversos projectes de cooperació amb el Senegal, Guinea o Gàmbia que han comptat amb finançament municipal. També lluita pel respecte, la no discriminació i els drets dels immigrants com a president de la Federació d'Associacions d'Immigrants del Vallès. Assegura que està molt content de viure a Castellar i que en tots aquests anys ha conegut persones meravelloses.

Lamine, explica'ns la teva història. Quan i com vas arribar?

A Catalunya vaig arribar el 2006. Vaig sortir del Senegal l'estiu d'aquell any per anar cap a Mauritània. Allà vaig estar quasi cinc mesos, donant classes de francès i anglès en una escola privada elemental per a estudiants universitaris. A Nouadhibou vaig agafar la pastera per venir cap a Tenerife. I d'allà vaig anar a Fuerteventura acompanyat per la Policia Nacional espanyola. Vaig estar-me 37 dies en un centre d'internament per a immigrants. Un cop alliberat vaig anar a València, on vaig estar-me en un alberg una setmana. I després vaig venir directament a Catalunya, primer a Granollers i després a Sabadell. Finalment, el 2009 vaig arribar a Castellar. Viatjo per feina i per temes de cooperació i immigració, però ja no crec que em mogui d'aquí.

Has passat per moments durs amb l'experiència de venir amb pastera o d'estar ingressat en un centre d'internament. Això et va motivar a ajudar tant la gent que viu al teu país com els immigrants del teu país que venen aquí?

En el viatge per mar, un dia la pastera es va parar a l'oceà Atlàntic i no hi havia manera d'engegar el motor perquè ens havíem ficat en una muntanya de terra. Era la una de la nit, hi havia tempesta; uns ploraven, altres cridaven i jo vaig dir "Mira, calmem-nos, agafem cadascun un recipient per treure aigua". Allà sí que vaig patir una mica.

Un altre dia, al Centre d'Internament, vaig tenir un altre ensurt. Un policia em va pegar perquè em van cridar i jo no els havia sentit perquè m'estava dutxant. Però a part d'aquest incident vaig tenir sort perquè van sentir que jo parlava diverses llengües i em van demanar que fes de "xaman". Aquesta figura s'encarrega de cuidar els presoners i de fer d'interme-

diador amb ells. Però abans d'arribar a aquest centre jo des del Senegal ja m'havia dedicat a ajudar la gent. La meua mare dirigia unes associacions per a més de 2.000 dones allà, al Senegal. I, des que tenia cinc anys, anava amb ella a diferents regions. Ella em va inculcar que a les persones se les ha d'ajudar. Jo li preguntava: "Però com s'ha d'ajudar si no tens res?". I ella em responia: "Tu dona, si tu dones rebràs". Des de petit, la meua mare m'ha estat dient això. Amb 18 o 20 anys vaig anar a estudiar a Dakar, a la capital, i vaig fer una formació professional sobre cooperació internacional. Vaig fer una pràctica en una ONG que té agrupacions a tot arreu i que es dedica a cultivar sèsam per transformar-lo en oli i altres cultius. Des d'aquesta ONG vaig aprendre a confeccionar i fer seguiment dels projectes. I des d'allà vaig pensar que si un dia sortia del Senegal intentaria ajudar la gent. Quan encara era allà, jo agafava els nois que no podien anar a l'escola i els portava a casa per donar-los classe. Hi va haver un moment que em vaig sentir desfavorit al meu país i en vaig marxar. Quan vaig arribar a Granollers, vaig proposar a la meua gent posar en marxa una associació. Entre tres persones, una nit, vam estar parlant de crear-la. Era a principi del 2007, només feia tres mesos que havia arribat, i va néixer una associació que es diu Diannah-Ba Catalunya. Diannah-Ba és el nom del meu poble.

Quin tipus de projectes vau posar en marxa?

Quan vam crear l'associació, el primer projecte va ser construir un mur a l'escola del meu poble. L'any 1988 hi va haver un accident mortal davant meu. L'escola era al costat de la carretera nacional. A l'hora de sortir a esmorzar, nosaltres jugàvem per allà i un noi va morir atropellat. I quan vaig arribar aquí a Catalunya vaig dir: "Si voleu, el primer projecte que tinc al cap és el tancament d'aquesta escola per garantir la seguretat als nois i noies que hi estudien". L'Ajuntament de Sabadell ens el va finançar i en va fer el seguiment tècnic. Vam enviar un noi de l'associació allà per portar a terme el projecte. Perquè el problema dels projectes internacionals al Senegal és la gestió dels diners. Si no hi ha una persona de confiança allà, molts projectes no segueixen. El segon projecte va ser demanar una ambulància per al meu poble, a través d'una ONG en què participen les policies locals de Sant Quirze i Rubí. Vaig fer tota la tramitació des del Senegal i ells mateixos van transportar l'ambulància fins a Dakar i la van pujar al poble, allà on hi ha l'ambulatori. Després vam participar d'una convocatòria de la caixa Unnim per poder donar electricitat a les 14 aules de la mateixa escola del meu poble mitjançant plaques solars. I més endavant, amb un cardiòleg conegut meu vam aconseguir portar-hi dos ecògrafs, un per

al meu poble i un altre per a un poble que està a 150 o 200 quilòmetres.

El 2011, ja a Castellar, vam crear l'Associació Afrocatalana Amics de la Casamance amb tres objectius: l'educació, la salut i la inclusió social. Ens adreçem no només a Diannah-Ba sinó també a altres poblacions del Senegal, Gàmbia i Guinea Conakry. I vam actuar a poblacions com Marsassoum. Des de Castellar s'ha fet una feina tremenda allà. S'hi va construir una aula molt moderna, amb taules noves, cadires, pissarres, material escolar... Allà també vam transportar una ambulància amb l'ajuda d'Ambulàncies Domingo de Barcelona. També amb el finançament des de Castellar vam presentar un projecte per remodelar sis aules a un poble de Gàmbia que es diu Patchar. Aquest projecte ja l'hem acabat i l'hem pogut documentar fotogràficament abans i després de fer-se. També vam carregar un contenidor de material sanitari i per a escoles i vam repartir-lo a diferents pobles de Gàmbia i del Senegal. Més tard vam tornar a Diannah-Ba per fer-hi un projecte de desenvolupament comunitari. L'objectiu és que les dones i els infants del poble puguin viure del cultiu de l'hort. Cultiven la terra i del fruit en mengen una part i en venen una altra. Els projectes educatius, com aixecar un mur a una escola, per exemple, estan bé. Però els projectes per aconseguir l'autosuficiència alimentària a l'Àfrica són els que tenen més futur.

Què s'hauria de fer amb països com el Senegal perquè fossin autosuficients i la cooperació no fes falta?

Com que l'Àfrica té moltes terres i planes, el que podem fer és buscar aigua i valoritzar la terra. Si la cultivem, tindrem autosuficiència alimentària. I si tenim autosuficiència alimentària podem viure sense necessitar la resta de la gent. Amb aquestes dues hectàrees que Castellar ha tancat, amb maquinària per extreure aigua, basses per emmagatzemar-la i canalització per poder distribuir-la a diferents parcel·les, unes 45 dones poden treballar la terra. Ara tenim la demanda de 150 dones que volen treballar altres parcel·les. Però tenim un problema d'escassetat d'aigua i estem mirant la manera d'aconseguir que n'hi hagi més en superfície. Les dones ens han dit que aquest projecte és meravellós. Tenim la superfície tancada, tot està ben fet, hi ha seguretat. Tenim un motor per extreure aigua al pou, però amb l'aigua d'aquest pou només poden treballar-hi unes 20 persones. Per això demanem una torre que ens permeti fer un forat fins a arribar a la capa freàtica per poder extreure prou aigua i abastar aquestes terres 24 hores de manera continuada si cal. Si els pobles de l'Àfrica cultiven la terra i tenen suficient aigua, no necessitaran anar a Europa. Seran autosuficients perquè tindran menjar i en podran vendre els excedents i cobrar una mica de diners. Amb aquests di-

"Si creem autosuficiència alimentària els africans no vindran a Europa"

ners podran comprar roba, material escolar, el que faci falta. Però necessitem l'aigua, i la seguretat perquè es tanquin les parcel·les, perquè les vaques que hi ha soltes no les puguin devastar.

Ets activista no només per fer cooperació amb els països d'origen, sinó que també lluites pels drets dels immigrants aquí. Ets president de la Federació d'Associacions d'Immigrants del Vallès (FAIV). Quina tasca esteu fent i quins drets creus que són els que s'han de garantir als immigrants?

Vam crear la FAIV entre el 2008 i el 2009 a Sabadell. Vam pensar a reagrupar les associacions d'immigrants de cada zona o poble en una federació per poder tenir força i lluitar pels seus drets; per exemple, amb el tema de la regularització i de la llei d'estrangeria vam caminar des d'aquí fins a Madrid al Congrés per protestar. I també vam anar a Brussel·les a demanar que Espanya respecti els drets dels immigrants: el dret de votar, de reunió, de llibertat d'expressió... Des del 2009 la FAIV està lluitant pel dret de votar. Un immigrant amb un número d'identificació estrangera, un NIE, només pot votar a les eleccions municipals després de cinc anys de residència, però no a les autonòmiques o a les generals. Un immigrant que té DNI, sí. És una discriminació. Hem dit als governants que no pot ser que els immigrants cotitzin durant anys perquè estan treballant i no tinguin papers ni puguin decidir quins seran els seus governants. Des de la FAIV també donem assessorament als immigrants que puguin tenir problemes laborals. Hi ha molts immigrants que estan aquí i tenen por de sortir al carrer perquè la policia els pot identificar, portar-los amb una ordre d'exclusió al CIE de Zona Franca i deportar-los finalment al seu país gràcies als acords que el govern espanyol ha signat amb el Senegal, Mali, Guinea o Gàmbia, per exemple. Per això nosaltres diem al govern espanyol que no és possible que una persona travessi el desert, agafi la pastera sis dies a la mar i sigui deportada amb la complicitat d'un govern corrupte que està allà, per exemple. I finalment, la FAIV també diu prou a la discriminació per temes de racisme.

Com veus l'auge dels discursos d'extrema dreta? Fa falta més educació per treballar i acceptar la diversitat?

Ho veig malament. El món avui en dia és molt divers. Cadascú ha de respectar l'altre. Però primer tu com a persona t'has de respectar a tu mateix per no ofendre l'altre. El discurs de l'extrema dreta es deu al populisme per obtenir vots. Aquestes persones

tenen uns nivells d'acceptació de l'altre i de la diversitat cultural molt limitats. L'educació des que som infants és important. A casa hem de dir als nostres nanos que els immigrants són persones, són humans, tenen peus, braç, nas... I el color de la pell no és res. El que és important és la persona. Si això també es treballa a l'escola i es va assumint gradualment, jo crec que rebaixarem el discurs de l'extrema dreta. Però, és clar, hem d'explicar bé les coses des del principi, dient que som persones iguals de drets i deures.

També ets una persona religiosa. Com conviu la teva fe en el món occidental?

Això és sort. Perquè viure amb una cultura diferent com la vostra, respectant tot el que et diu Déu, és molt difícil. Però si ho veiem en un sentit modern i una mica tolerant, podem viure amb respecte mutu sense cap problema. Volem conviure sincerament aquí amb la gent de Castellar, ja siguem musulmans, cristians o no creients... És important dir des del principi la veritat a la persona sense fer-li mal. Això és la diversitat. Així tindrem cultura. Jo he après molt dels blancs durant quasi 11 anys. Aprenc de tu, del cristià o del no creient, i tu aprens de mi. Aquesta és una cosa bona que podem fer per salvar aquest món, perquè en cas contrari no ens salvarem, estarem cadascú pel seu cantó amb rancúnia, gelosia i rebuig... Si jo no aprenc de tu i tu de mi, no avançarem.

Creus que millorar les condicions de vida als països d'origen és la manera d'evitar que es produïxin migracions massives?

Si nosaltres tenim, com deia, la terra, l'aigua, l'educació, la universitat, la salut, no vindrem. Per què venir aquí i patir? Però no ho tenim, allà. Per tant, si algun govern d'aquí o les associacions poden fer-hi tot el possible, que hi hagi una manera de crear un desenvolupament comunitari, humà, allà, la gent s'hi quedarà. És crear ocupació, és crear autosuficiència alimentària, és ajudar els nanos que vagin a escola... Si allà es fan les coses ben fetes jo personalment no vindré. Jo vinc perquè no tinc. I l'Ajuntament de Castellar amb els projectes de cooperació el que vol és que la gent es quedi allà, fer que ells mateixos cultivin la seva terra i en visquin. Aquest és l'objectiu de la cooperació internacional, sobretot del desenvolupament comunitari en tot el sentit. Que l'altre pugui ser autosuficient. Tu també ets autosuficient i fas la teva, l'altre és autosuficient i fa la seva, i us ajudeu quan calgui. Estem demanant perquè no tenim. Jo vinc perquè no tinc. I si tingués no vindria, no m'hauria passat set dies al mar.

PROJECTES DE COOPERACIÓ 2019-2022



01 Agermanament sense Fronteres

Projecte per empoderar les dones enfortint les cooperatives rurals al Camerun (2019-2022).

L'any 2019 aquest projecte s'adreçava a 380 dones que pertanyen a 71 associacions, amb 1.200 persones beneficiàries directes als municipis de Ngogo-Mapubi i Eséka. El 2020 el projecte es va centrar en el suport a la Maison de la Femme, un centre per a la formació transformadora de la dona. El 2021, es continua donant suport a aquest espai, facilitant la instal·lació per al subministrament d'aigua. El 2022, el projecte es continuarà centrant en la formació com a eina transformadora per la igualtat de gènere, incrementant el nombre d'associacions beneficiàries i les temàtiques que s'imparteixen. L'objectiu és la incorporació de la dona al món del treball, entorn de l'agricultura autòctona, per tal d'empoderar-la com a agent de canvi social.



02 Associació Entrepobles

Consolidació de la xarxa centreamericana de comunicació com un espai generador de comunicació (fase IV) (2019-2022).

Aquest projecte pretén articular iniciatives de comunicació relacionades amb temes dels àmbits polític, social, econòmic, equitat de gènere i cultural a fi de promoure el desenvolupament humà dels pobles de Centreamèrica (el Salvador, Hondures, Guatemala i Nicaragua fins al 2020), i més concretament de les dones, els joves i la població indígena, des d'un enfocament crític i qüestionador del sistema. El 2020, el projecte es va centrar en la producció de vídeos comunitaris i reportatges radiofònics. El 2021, el projecte ja comptava amb la participació activa de 4.400 persones que pertanyen a 21 organitzacions de la Red Centroamericana de Comunicació, de les quals 2.200 aproximadament són dones. Amb el suport que s'hi donarà aquest 2022, s'incidirà en aspectes tècnics per enfortir capacitats per divulgar produccions audiovisuals i radiofòniques, tenint en compte l'equitat de gènere i els drets de les dones i digitalitzant els materials audiovisuals amb l'objectiu de mantenir la memòria històrica d'aquests països.



03 Associació Afrocatolana d'Acció Solidària Amics de la Casamance

Desenvolupament de l'hort i formació de les dones de l'Associació Kembeng Kafo Diannah-Ba (2019-2022). Millora de les tècniques d'horticultura de la regió de

Sédhiou de Casamance. El 2019 es va centrar a aixecar un mur al voltant de l'hort per tal d'evitar intrusos (bèsties que pasturen o lladres que vulguin robar la collita). El 2020, el projecte va continuar amb una població beneficiària de 40 dones que gestionen l'hort i té una incidència en la millora de la dieta de les seves famílies. El 2021, el projecte es va centrar a proporcionar formació en lideratge i en organització d'entitats i de grup i en la construcció de basses per repartir aigua. El 2022, les accions tenen com a finalitat els treballs de perforació per extreure aigua de la capa freàtica i la instal·lació d'una bomba d'extracció amb panells solars. També es vol establir l'àrea de cultiu de l'hort i construir un mercat per vendre productes de l'hort, entre d'altres.



04 Lliga dels Drets dels Pobles

Enfortiment i expansió de capacitats de la Federació Multiètnica de Comunitats del Paranapura: "Unidos por la Amazonia" (2019). Enfortiment de l'organització comunal local de la població a través de la participació de 80 líders joves de 25 comunitats diferents de la selva amazònica peruana.

Taller verd. Propostes innovadores per protegir la diversitat amazònica al Perú (2020-2021) i iniciatives d'emprenedoria familiar per transformar i ac-

cedir a un mercat just a escala local i regional (Perú) (2022).

L'any 2020, el projecte impulsa propostes innovadores de transformació de productes naturals d'11 comunitats per potenciar una gestió responsable i sostenible dels recursos naturals (xocolata, olis, essències, etc.). El 2021, les persones beneficiàries directes ja eren 205, entre joves líders de 30 comunitats que van seguir el procés de capacitació ocupacional, promotors de salut, líders comunals que volen impulsar accions d'emprenedoria, joves de grups organitzats que han sol·licitat compartir experiències als assentaments humans i joves emprenedors dels internats de Balsapuerto i Varadero. L'any 2022, el projecte se centrarà en l'enfortiment de l'organització comunal local de la població i ha aconseguit que la contrapart de la Federació Multiètnica de les Comunitats de Paranapura, que uneix sis associacions comunitàries, sigui reconeguda com a interlocutora en la defensa del territori, a la regió del Loreto.



05 Amics del Nepal

Projecte jove. Programa educatiu per a l'empoderament, suport i assessorament educatiu de joves en risc d'exclusió social a la vall de Katmandú (2019-2022). El projecte, nascut l'any 2015, té com a estratègia la implicació dels joves orfes o de famílies amb pocs recur-

sos en el seu entorn i en el seu desenvolupament. S'incideix en l'etapa de transició entre l'educació bàsica obligatòria i l'educació secundària i/o a la formació al món laboral. Concretament es dona suport a 55 joves. El programa s'ha anat consolidant amb els anys. Aquest 2022 es continuarà col·laborant amb un programa que actualment treballa en tres cases d'acolliment autòctones i que proporciona des de suport financer, assessorament i orientació, fins a sessions d'aprenentatge diàries basades en projectes per desenvolupar habilitats pertinents a la vida.



06 Associació de Cooperació Castellar por Colombia

Mujer uva Isabella (2019). Projecte per a la millora d'ingressos i la seguretat alimentària de dones agricultores a través del conreu d'una varietat de raïm (uva Isabella) al municipi de Guacarí.

Enfortint capacitats per a la incidència (Fase 1 i 2) (2020-2021). El projecte forma part d'un programa de formació per a la inclusió social de persones amb discapacitats que són membres d'organitzacions socials i pretén enfortir competències que promoguin la incidència en polítiques públiques. Unes 700 persones són beneficiàries indirectes de la formació i moltes més del treball d'incidència posterior.

PROJECTES DE SENSIBILITZACIÓ 2019-2022

l'Emili

07 AMPA Escola Emili Carles-Tolrà

Projecte de col·laboració de l'Emili amb l'Escola IMSHA d'Eséka (Camerun) (2019-2022). El projecte promou el desenvolupament d'activitats de sensibilització de la comunitat escolar envers la realitat dels infants, el professorat i les famílies de l'escola IMSHA. L'ONG Agermanament sense Fronteres, a través de les cooperants Natàlia Laguna i Maria Guri, fa de pont entre els dos centres, alhora que col·labora estretament amb l'escola per desenvolupar les activitats.



08 AMPA i IE Sant Esteve

Projecte de cooperació i solidaritat amb l'Escola Fior di Loto a Pushkar (Índia) (2019-2022). La Fundació Fior di Loto és una entitat que ajuda les nenes que no tenen l'oportunitat d'obtenir cap tipus d'educació en el poble de Pushkar, a l'estat de Rājasthān, al nord-oest de l'Índia. També s'ha treballat per ajudar la part més desfavorida de la comunitat local.



09 AMPA Escola Joan Blanquer

Projecte de sensibilització amb el Nepal (2019-2022). El centre fa un treball de valors a través d'un projecte que sensibilitza la comunitat escolar vers les necessitats de les altres persones. Junta-ment amb l'ONG Amics del Nepal, s'han fet diferents actuacions destinades a contribuir al manteniment i funcionament de la casa d'acollida de Bhimphedi, on actualment viuen 35 nens i nenes orfes. El 2021 i 2022 s'han organitzat diverses activitats solidàries per aconseguir diners per ajudar els infants del Nepal.



10 Associació Afrocatolana d'Acció Solidària Amics de la Casamance

Conte "Marama o la flor de l'esperança" (2019-2022). Dins del projecte Can-tem Àfrica es va editar el conte escrit per Josep Lluís Badal i il·lustrat per Marc Rodríguez que permet interpretar les cançons africanes en format de cantata. Al voltant d'aquest conte, l'any 2020 i 2021 es va proposar un espectacle-taller per a les escoles a càrrec de la Companyia Bufanúvols en col·laboració amb el ballarí moçambiquès Timoteo N'chuss que inclou l'explicació del conte amenitzat amb cançons i danses africanes.



11 Associació La Taca Lleure i Cooperació

Recaptació de fons per a Panamà (2021-2022). L'entitat proposa diverses activitats per portar instruments i materials musicals amb l'objectiu de muntar una escola de música popular itinerant per a infants i joves en risc d'exclusió social al districte de Chame, a Panamà.